

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velje za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 92. — Stev. 92.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 20, 1937—TOREK, 20. APRILA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

UNIJA PRETI FORDU Z WAGNERJEVO POSTAVO

**FORDOV URADNIK PRAVI, DA NI
FORD MOTOR CO. DELALA
DELAVCEM NOBENE KRIVICE**

Pri zvezni oblasti je že vložena pritožba. — Ford je baje strahoval delavce. — Delavski voditelj izključen iz Delavske Federacije, ker se je pridružil Lewisu. — Zaenkrat še ni odločeno, če bodo ameriški avtni delavci proglasili simpatijsko stavko.

WASHINGTON, D. C., 19. aprila. — Homer Martin, predsednik Automobile Workers of America, je sporočil danes, da se začela njegova unija pogajati z National Relations Boardom. Naloga te oblasti je prejeti odnose med delavci in delodajalci. Unija namreč očita Fordu da je kršil določbe Wagnerjeve postave.

Martin je dospel sem z letalom iz Detroita ter se udeležuje posvetovanj Lewisovega "generalnega štaba". Lewis in njegovi pomagači sestavljajo načrte glede svojega bodočega delovanja.

Na vprašane časniških poročevalcev, če bo res vložil pritožbo proti Fordu, je odvrnil: — Seveda. To je vendar moja dolžnost. Zveznim oblastim bomo dokazali, da je Ford strahoval delavce in kršil njihove pravice.

Pozneje je povedal, da se unijski uradniki v Detroitu že več dni posvetujejo s Frankom Bowenom, okranim ravnateljem National Labor Relations Boarda.

— Proti Fordu imamo precej dokazilnega materiala, — je nadaljeval. — Načrti za organiziranje Fordovih delavcev so zaključeni, in splošna kampanja bo v kratkem začela.

V Detroitu je izjavil Harry H. Bennett, osebni ravnatelj Fordove družbe: — Nas prav nič ne skrbi, kaj namerava Martin in drugi delavski voditelji. Radoveden sem, kakšne obtožbe bo dvignila unija. Zdi se mi, da je vse skupaj le nesmiselno govoričenje.

Iz posebnim poudarkom je dostavil: — Ford Motor Company je s svojimi delavci vedno pošteno ravnala. Unijski uradniki to prav dobro vedo.

Ako bo National Relations Board zasljal Forda bo to prvi slučaj, da se je moralo kako veliko podjetje zagovarjati zaradi kršenja določb Wagnerjeve postave. Oblast naprej vse pritožbe natančno preišče in če se ji zde utemeljene, se začne baviti z njimi.

Ko je dospel Homer Martin z letalom v Washington, je razpravljajal o delavskem položaju v Detroitu.

Na konferenci, ki jo je sklical Lewis, se bo odločilo, če bodo avtni delavci v Združenih državah zastavkali iz simpatij do svojih tovarišev v Oshawi, Ont.

Na vrsto bo prišla seveda tudi zadeva organiziranja Fordovih delavcev.

Nekateri unijski voditelji v Detroitu so mnenja, da se bodo lokalne unije avtnih delavcev naprošene finančno pomagati kanadskim stavkarjem in da generalni štrajk ne bo proglašen.

Istočasno s Lewisovim odborom zboruje tudi izvršilni odbor Ameriške Delavske Federacije. Na posebni konvenciji, ki se bo vršila to poletje, bodo vse Lewisove unije definitivno suspendirane iz Delavske Federacije.

William Green je izjavil, da je Steven Nance nehal biti predsednik Georgia Državne Federacije, ker se je pridružil Johnu Lewisu in njegovemu odboru za industrijsko organizacijo.

Iz Kanade poročajo, da je bil ministrski predsednik Hepburn obveščen, da so začeli Lewisovi ljudje

Letala odločujejo v državljanski vojni

NEMČIJA JE PRIPRAVLJENA NA VOJNO

General Ludendorff pravi, da mora složen narod stati za armado. — Obhajal je 55. obletnico svojega vstopa v armado.

MONAKOVO, Nemčija, 19. aprila. — General Erich Ludendorff je vodilnim nemškimi častnikom rekel, da morajo skrbeti, da bo za armado močan in složen narod.

"Današnji položaj je v marsikaterem pogledu podoben dnevom pred svetovno vojno," je rekel Ludendorff, ki je obhajal 55. letnico svojega vstopa v nemško armado. "Ako bi bilo moje prizadevanje, da bi poklical v armado vsakega sposobnega moža, uspešno, bi tedaj vnanji urad mogli videti, kaj prihaja, in bi se narod postavil proti temnim silam in proti nam ne bi bile poslance armade toliko narodov."

Vojni minister maršal Werner von Blomberg, štabni polkovnik Werner von Fritsch in drugi visoki častniki armade in vojne mornarice so obiskali Ludendorffa v Tuzingu, kjer se je naselil.

Vojni minister je v svojem nagovoru rekel: "Vaše življenje je poznalo le malo počitka. Vaš cilj je bil in je boj, za katerega ste bili oboroženi z močjo in pogledom v bodočnost. Naj vam bi bilo dodeljenih še mnogo let za vaše delo."

Ludendorff je izrekel stari nemški armadi veliko pohvalo. Dejal je, da je obvarovala Nemčijo, da je nadstevilni sovražniki niso stisnili. Popolnega pomena velikega dela, ki ga je izvršila armada, in razvoja v poznejši dobi še ni mogoče spoznati. Nemčija se ima zahtevati svojemu voditelju Hitlerju, da je dežela zopet oborožena in da je narod složno pripravljen na "popolno" vojno. Ludendorff zastopa stališče, da bo v prihodnji vojni ves nemški narod poklican v vojaško službo.

"DVIGNITE SE, SUŽNJI!"

PARIZ, Francija, 17. aprila. — Francoski komunisti se vozijo v tiskabinah na svoj zborovanje ter mahajo z zastavicami, na katerih so napisali: "Dvignite se, sužnji!"

Pravijo, da jim je ceneje, če štirje najamejo taksi kot če bi se vozili s poulično železnico.

organizirati rudarje, zaposlene v zlatih rudnikih severno od jezera Huron.

Organizacijska kampanja je poverjena George Andersonu, članu Mine, Mill and Smelter Workers unije.

PARKERJA BOSTA PRIŠLA PRED SODIŠČE

Detektiv Ellis Parker in njegov sin sta hotela zavlačevati obravnavo. Vmes pa je posegel državni pravdnik Cummings.

Detektiv Ellis Parker in njegov sin istega imena bosta najbrže prišla pred sodišče v Brooklynu, kjer so bili obsojeni tudi trije drugi, ki so bili v zvezi z odvedbo Paula H. Wendela. V zadevo je posegel zvezni generalni pravdnik Homer S. Cummings ter odredil, da prevzame celo zadevo velika porota v Brooklynu.

Parker in njegov sin sta s pomočjo guvernerja Hoffmana dosedaj uspešno borila proti Cummingsu, ki je zahteval, da prideta pred zvezno sodišče v Newarku prihodnji ponedeljek.

Zvezni sodnik J. Whitaker Thompson je v tork na Parkerjevo prošnjo izdal sodnijsko povelje, po katerem je bila vsaka tožba proti njemu prepovedana do 26. aprila, ko ga namerava Thompson sam zaslišati.

Državni pravdnik John J. Quinn, ki je vedno nasprotoval Parkerju pred drugimi zveznimi sodniki, se je v sredo odpravil v Washington ter je razložil svoje težnje in težkoče pomožnemu generalnemu pravdniku McMahonu.

Posledica tega je bila, da je zvečer generalni pravdnik Cummings naročil Quinnu, da predloži vse dokaze proti Parkerju in njegovemu sinu veliki poroti v Brooklynu.

Ze lansko leto je velika porota v Brooklynu proti Parkerjema dvignila obtožnico za zadi Wendelove odvedbe, toda njegov prijatelj gov. Hoffman ni dovolil, da bi bil Parker izročen oblastim države New York.

KAPUCIN — INDIJSKI ŠKOF

VATIKANSKO MESTO, 17. aprila. — Papež Pij je imenoval danes ameriškega kapucina Patrika Mulligena za nadškofa v Delhi, Indija.

Mulligen je dolgo časa služboval v Wilmington, Del., San Francisco, Cal., in v Portland, Ore.

Naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Z. D.

ITALIJANSKI MORNARIŠKI PROGRAM

Ladjedelnice bodo prišle pod vladno nadzorstvo. Rim je odgovoril na angleški oboroževalni načrt.

RIM, Italija, 19. aprila. — Kot se je izvedelo iz nekega zanesljivega vira, bo v poslanski zbornici v kratkem naznanjen nov obsežen mornariški program Italije.

Obenem pa je bila v uradnem listu objavljena odredba, po kateri bo država dobila nadzorstvo nad ladjedelnicami.

Država bo prevzela to nadzorstvo s tem, da bo ustanovljena korporacija, ki odgovarja ameriški Reconstruction Finance Corporation, in bo kupila nad 50 odstotkov delnic družbe, ki ima najmanj pet milijonov kapitala.

Politični list "Relazione Internazionali" poroča, da bo novi mornariški program objavljen pri prihodnjem zasedanju poslanske zbornice.

Meredajni krogi vidijo v tem mornariškem programu odgovor Italije na veliki angleški oboroževalni program.

Italijanski program sicer ne bo tako obsežen kot je angleški in bo Italija imela mogoče samo 40 odstotkov angleške tonaže, toda s pomočjo svojega zračnega brodograja bo mogla vzdržati zaželeno ravnotežje v Sredozemskem morju.

PRINCESA JULIJANA SE MODERNIZIRA

PARIZ, Francija, 19. aprila. — Kaj se je pripetilo holandski prestolonaslednici Julijani? — Nekdaj debela, "starokopitna" princesa se je naenkrat premenila v vitko, lepo, moderno oblečeno damo, odkar je poročena s princem Bernhardom.

Na teži je izgubila 23 funtov in je široke, nizke pete zamenjala z visokimi. Svoje zlatojave lase je pristrigla, kadi cigarete in rabi olepševalne pripomočke.

Stara Julijana je šla in vrnila se je vesela, prikupljiva mlada gospa. V svoji palači si je pustila napraviti telovadnico, kjer stalno telovadi, da ostane pri svoji sedanjosti.

Postavljen je bil tudi dvor, ni izvedenec za kodranje las izsnaženje nohtov.

Njena lepa pariška obleka je napravila na Holandskem pravo senzacijo in krojači so jo pričeli posnemati.

PERSHING NE MARA KRAKIH HLAC

WASHINGTON, D. C., 19. aprila. — Državni department je izvedel, da sta Rooseveltova zastopnika pri kronanju kralja Jurija VI., general John J. Pershing in admiral Hugh

OBE STRANKI TEKMUJETA ZA PREMOČ V ZRAKU

VALENCIA, Španka, 19. aprila. — Španski republikanci in fašisti tekmujejo za premoč v zraku: in katera stranka bo močnejša v zraku, bo tudi zmagala. Zadnja dva meseca so imeli republikanci veliko premoč in so tudi vedno zmagovali.

Tri dni se že vrše vroči boj okoli Teruela in republikanci so s pomočjo aeroplanov dosegli lepe uspehe.

Na severu so fašisti trikrat skušali z aeroplani bombardirati Bilbao, toda vladni aeroplani so napadalce vedno odgnali. Fašisti so se zavzeli, da zavzamejo Bilbao za vsako ceno z napadi iz zraka, s suhega in z morja. Do sedaj pa fašisti še niso dosegli posebnih uspehov in so bili povsod vstavljeni.

Vse zadnje fašistične ofenzive, z izjemo ofenzive proti Malagi, katero mesto je padlo najbrže vsled izdajstva, so bile vstavljene, tako posebno pri Madridu, Teruelu, Aragonu in Hueski, in isto se je sedaj zgodilo pri Bilbao.

Republikanska vlada zatrjuje, da ima dokaze, da nemški aeroplani v velikem številu prihajajo na Španko. Ravno tako tudi italijanski. Zračno ministrstvo pravi, da je samo v eni noči priletelo v Burges 33 nemških aeroplanov. Nemški aeroplani stalno odlete iz Hanoverja ob 11 ponoči ter letijo nad Francijo 9000 do 12,000 čevljev visoko.

SARAGOSA, Španka, 19. aprila. — Fašistično poveljstvo trdi, da je bilo na aragonski fronti izmed 30 aeroplanov izstreljenih 9 republikanskih aeroplanov.

LONDON, Anglija, 19. aprila. — Nocoj opolnoči bodo štiri države s svojimi bojnimi ladjami prišle patrolo ob španski obali, da omeje špansko državljansko vojno. Ravno tako bodo na suhem "opazovalci" 27 držav ob francoski in portugalski meji pazili, da na Španko ne bodo prihajali prostovoljci in orožje.

Anglija, Francija, Nemčija in Italija bodo imele v španskih vodah okoli 60 bojnih ladij, na suhem pa bo okoli 500 opazovalcev pazilo na mejo.

Toda ladje in opazovalci ne bodo vstajali pošiljatev, — temveč bodo sporočili nevarnostnemu odboru v Londonu, katero država je kršila nevarnostno pogodbo.

Anglija, Francija, Nemčija in Italija bodo imele v španskih vodah okoli 60 bojnih ladij, na suhem pa bo okoli 500 opazovalcev pazilo na mejo.

Toda ladje in opazovalci ne bodo vstajali pošiljatev, — temveč bodo sporočili nevarnostnemu odboru v Londonu, katero država je kršila nevarnostno pogodbo.

IZVOZ ARGENTINSKE PŠE- NICE NARASEL

BUENOS AIRES, Argentina, 17. aprila. — Iz poročila poljedelskega ministrstva je razvidno, da je Argentina že eksportirala skoro vse žito, ki ji je od lani ostalo. Od 1. januarja do 16. aprila ga je eksportirala nad tri milijone ton.

Rodman sklenila, da se pri kronanju ne bosta pokazala v kratkih svilnatih hlačah, temveč v svojih običajnih uniformah.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakse, Resident

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpis in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se na tudi prejane bivališce naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

OSEM MESECEV ŠPANSKE VOJNE

Neutrality opazovalci pričajo do zaključka, da je državljanska vojna v Španiji, ki je izbruhnila pred osmimi meseci, prinesla deželi poleg vseh drugih nesreč tudi petdeset milijard peset (sto pezet je 8 dolarjev) gmatne škode. Vsak dan bratomornega klanja stane sto milijonov peset. Samo v Madridu, Toledu, Malagi, Oviedu in Irunu je vojna uničila za 20 milijard vrednot.

V normalnih časih je pomladi posejanih oziroma zasajenih 22 milijonov hektarov španske agrarne zemlje s sladkorno peso, krompirjem, tobakom, žitom in trto.

Nedavno izvršeni pregled sedanjega stanja na polju pa priča, da ni letos obdelanih niti celih 12 milijonov hektarov zemlje. Španski kmetje so prošlo jesen in zdaj pomladi posejali mnogo manj pšenice in posadili manj krompirja kakor običajno. Pritisnil bo torej najbrž glad.

Nič lepše slike ne kaže španska živinoreja. Živino so ubijali na debelo za vojaštvo in civiliste in že danes vlada v Španiji neverjetno pomanjkanje mesa.

Tudi industrija in trgovina imata velike izgube. Španski rudniki so n. pr. dajali letno za 500 milijonov peset rude, poleg tega so iz njih dobavljali za približno milijardo peset jekla. Ta produkcija zdaj popolnoma počiva. Da trpi zaradi tega silno izvoz, ni treba omenjati.

Španija ne dobavlja danes nikomur več pirita, bakra, živega srebra, svinca in železne rude. Velik del španske trgovinske mornarice miruje v pristaniščih. Znatno del so jo tudi potopili in te izgube pač ne bo lahko kmalu nadomestiti.

Pred državljansko vojno je imela Španija zlato rezervno v znesku 2.2 milijarde peset, dalje srebrno rezervno 669 milijonov peset, poleg tega pa še 302 milijona peset zlata v inozemstvu.

Velik del teh rezerv je danes skopnel. Mnogo so izdali za oboroževanje, nekaj je šlo v inozemstvo. V Španiji se nahaja zdaj morda le še polovica zlate rezerve iz časov pred državljansko vojno.

Državljanjska vojna še ne ponehuje. Vsak dan borb med milicijami in francoskimi četami stane novega denarja, poleg tega računajo, da je izgubila ta nesrečna dežela v bratomornem klanju najmanj 200 tisoč mladih mož.

Da bo te izgube prav težko nadomestiti, leži za vsakogar na dlani.

Notranjci v pričakovanju boljših časov.

RAKEK, 7. aprila. — Za veliko noč nam je zapadlo snega kakor najbrž nikjer drugje ne. Največ ga je bilo med Rakom in Postojno, kjer so za tati nekateri avtobusi z izletniki. Snega je bilo nad en meter okrog Prezida in Babnega potja na celo na poldrugi meter.

Metel, ki je tako nenadno zagrnil vsa Notranjca, je imel hude posledice, ki so jih občutili zlasti naši obmejni ljudje, ki se pečajo s preprodajo konj po skrivnih poteh. Teden pred veliko nočjo se je spet odpravila večja skupina konjskih tihotapev preko meje. Ko so svoj posel onstran meje dobro opravili, so se vračali po isti poti. Spotoma pa jim je začel naletati gost sneg, za katerega so upali, da jim bo nudil varno zavetje pred obmejnimi stražniki. Ker pa je natehalo zmerom bolj in je bila pot do doma dolga dobrih pet ur, je postal sneg zanje usoden. Drogila se je žaloigra, ki je globoko odjeknila med notranjskim bivalstvom. Dva izmed tihotapev sta omazala v snegu, ki blizu nje je na Ostrem vrhu med vasema Škrilje in Šmaratu. Tovarši jima niso mogli več pomagati in sta zmrznila. Bila sta to 20-letni Stanko Sterle iz Podcerkve in 50-letni Stanko Žnidaršič iz Viševka. Drugi dan so ju našli našli. Pogreb je bil na veliki četrtki.

Med zanimivostmi, o katerih se pri nas mnogo razpravlja, spada zlasti obisk ministra Ciana. O gospodarske pogodbe z Italijo si obmejno ljudstvo mnogo obeta in pričakuje v prvi vrsti poživljenja prometa in obmejne trgovine. Ljudje arajo v povrnitev povojne konjunkturo, vendar pa so to za zdaj še samo upi, ki čakajo na dejanja. Zlasti pa naši ljudje težko čakajo, kdaj bo izginil sneg da bodo lahko pričeli orati.

V soboto zvečer je padla med ljudi vest o požaru, ki ga je pripravljala požigalecva roka. Sokolsko društvo je namreč zvečer priredilo v svojem domu plesni venček. Ob vsaki taki priliki vzemirja mirno spanje ljudi neznam požigalec, ki zažiga kozolec in uživa ob tem, kako drve ljudje na kraj požara Topot je bil požigalec po naključju prepoden. Nekdo, ki je opazil pod nekim kozolecem sumljivo svetlikanje vžgalice, je sklical sosede. Nabrali so se ljudje, ki so nato

oboroženi s koli šli nad zločinca. Toda ko so prišli na kraj, je požigalec neverjetno urno pobegnil. Orožniki so potem preiskali stopinje, po katerih bo mogoče izslediti neznanega požigalec.

Med drugim pa naše mirno notranjsko ljudstvo vznemirja podiranje evharističnih križev. Pretekli teden je bil spodrežen križ v Gorenjem Logatu. To je že osmi tak primer v kratkem presledku. Doslej je bil evharistični križ izpodžigan na Blokah, potem v Starem trgu, v Dolenjem Logatu, v Čerknici in zdaj v Gorenjem Logatu. Ljudje mnogo razpravljajo o tem in ugibajo, kaj bi bilo vzrok temu početju. Ne da se tajiti, da je gospodarska kriza, ki je zajela notranjskega človeka v precejšnji meri, povzročila versko in duhovno krizo med našim ljudstvom. Vse bo moglo rešiti le pametno, smotno gospodarstvo, ne pa demagogija.

Nevarnost povodnji, ki bi jo utegnilo povzročiti Čerkniško jezero, je spet izginila. Tudi voda na Planinskem polju, ki je segala pri Windischgraetzovem gradu skoraj tri metre nad cesto, je začela odtekati. Po gozdovih se že oglašajo kukavičarje, kar je zelo redek pojav v času, ko leži po poljih in gozdovih še precej snega.

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA

Vsebuje
SLOVNIČO
IN KRATEK
SLOVAR

POSEBNO POGlavJE O
AMERIŠKI ANGLEŠČINI

Knjiga je delo prof. MULAČEKA, ki je živel dolgo let v Ameriki.

295 strani.

Cena \$1.25

Trdo vez. — \$1.50

"GLAS NARODA"
215 WEST 18th STREET

Iz Jugoslavije.

NOVA NESREČA V RUDNIKU

V rudniku društva "Adria Bauksit" pri Drušcu se je pri petih huda nesreča. V rovu je eksplodirala stara mina ter hudo ranila rudarja Ratiča in Čulino. Prvi je ob noge, drugi pa ima hude rane po glavi in mu preti velika nevarnost oslepitve. Oba nesrečna rudarja sta delala v rovu, ki že precej časa ni bil v obratu. V tem rovu so bile mine, ki prej niso eksplodirale. Po prvih udarcih s krampom je ena taka mina eksplodirala in del rova se je zasul. Rudarji drugih rovo so imeli mnogo truda, preden so rov odkopali in rešili oba ponesrečenca.

BELI KONJI SUBOTIŠKIH FIJAKARJEV

Subotški fijakerji so uvedli običaj, ki nima primere v drugih mestih. V svoje kočije vprejajo samo bele konje. To si niso izmislili brez vzroka ali po svoji volji, temveč publika je to zahtevala. V prvih letih po prevratu je bila v Subotici neka bogata, razkošna svatba, a ženin je najemal za prevoz svatov samo one fijakerje, ki so imeli bele konje. Vpreženi belci so po njegovem mnenju pomenili srečo in to mnenje si je kmalu prisvojilo vse mesto. Fijakerji so hitro zamenjali svoje vrance in rjave za bele in zdaj ima 61 fijakerjev v Subotici večinoma samo bele konje. Imajo tudi nekaj črnih, a ti vozijo samo pri pogrebi. V Subotici samo še kak tujec sede v kočijo, v katero je vprežen črn ali rjav konj.

SMRT JUNAŠKE ŽENE

V Beogradu so pokopali z velikimi častimi Milko Simić-Milovanovičev, ki se kot bolničarka Rdečega križa z največjo požrtvovalnostjo in junaštvom udeleževala na vseh bojiščih od leta 1912 do leta 1915, ko je ranjena prišla v vojno ujetništvo. Rešila je s svojo požrtvovalnostjo in skrbno nego na tisoče ranjenih vojakov. Udeležila se je tudi krvave bitke pod Jedrenom. Tam se je skozi najhujši ogenj krogel in šrapnelov s svojimi pomočnicami prebila do rova ter ročila iz njega veliko število ranjenec. Odlikovana je bila z zlato kolajno za hrabrost. Dobil je tudi najvišje odlikovanje Rdečega križa. Po zaključku balkanskih vojev si ni privoščila počitka. Do izbruh svetovne vojne je neumorno delovala v neki vojaški bolnišnici.

SNeg V JUŽNIH KRAJIH

Planine okrog Prokuplja so pod snegom in sega sneg celo v doline. Prebivalstvo je sneg v tej pozni dobi zelo iznenadilo in tudi prestrašilo. Stari ljudje pa

vedo povedati, da je bilo leta 1879 v tem času okrog Prokuplja še več snega in da je bila letina potem zelo rodovita. Nekaj snega je bilo v teh krajih v začetku aprila tudi leta 1923 in tudi takrat ni bilo slabih letine. Zaradi snega se je temperatura močno znižala in prebivalci Prokuplja, ki so že davno iz svojih sob odnesli železne peči, jih nosijo spet nazaj. Precej izdatno je snežilo tudi v Kuršumljiju, a je sneg ostal samo na planinah, dočim je v dolini takoj skopnel.

TOLPE VOLKOV V OKOLICI PODGORICE

V vasi Gorici blizu Podgorice je tolpa volkov ponoči napadla stajo kmeta Vujosevića. V staji je bilo okrog 40 ovac, ki so se razbežale na vse strani. 30 ovac so volkovi raztrgali, ostale pa so vaščani rešili. To je redek primer volčje napada v bližini mesta. Še sredi zime pridejo volkovi redko kdaj do Gorice, kaj šele v tem času. Kmetje so uvedli pri svojih stajah močno stražo ter odganjajo volkove z ognjem, ker nimajo orožja.

OBUP MLADE ŽENE

V Šiški je prišlo do razburljivega prizora. V hiši št. 7. se je nenadoma začelo strahovito vpitje, nato pa se je pojavila na oknu v pritličju mlada žena, ki ji je bruhala iz velike rane na vratu kri. Za hip je postala na oknu, potem se je pa pognala na ulico. Tam je bilo precej ljudi, ki so hitro priskočili in odnesli bravavečo žensko nazaj v hišo. Bila je 30-letna žena knjigovodje Fani Fajdiga. Ljudje so nemudoma pozvali v bližini stanujočega zdravnika, ki je ugotovil, da si je nesrečnica prerežala vrat s britvijo; rana pa ni posebno globoka. Nudil ji je pravo pomoč ter ji ustavil kri. Ker je ugotovil, da ni ranjena žila odvečnica in tudi ni bil ranjen sapnik, je odredil prevoz v bolnišnico.

KAKO UMIRAJO DELAVCI

Šef statističnega oddelka Su-zorja, Branimir Haberle je izdal statistiko o umrljivosti za-varovanega delavstva iz leta 1933. To leto je izbral zaradi tega ker je bila takrat gospodarska kriza na visku. V pri-merjavi s prejšnjimi leti je bila takrat umrljivost delavstva izredno visoka, bilo je pa tudi dosti več primerov smrtnih nesreč med delom in izven dela ter samomorov. Statistika u-gotavlja, da ima med delavstvom največ žrtev jetika, raz-vidno pa je tudi, da je bila umrljivost največja na področju savske banovine. Med delom se je v nesrečnem letu pripetilo 370 smrtnih nesreč. Življenje si je vzelo iz obupa 106 delavcev in 11 vajencev. V pregledu so opisane tudi smrtne nesreče v raznih obratih in je med njimi mnogo tudi takih, da se človeku koža ježi.

Peter Zgaga

V petek sem napisal kratko zgodbo o neobičajnem velikonočnem obisku, ki ga je bil deležen moj pokojni prijatelj Janče.

Opozorjen sem bil na dejstvo, da njegov grob o Velikonoči ni bil zapuščen, ampak je bil na njem šopek svežih rož, dar pokojnikove vdove in hčerke, ki grob vsak teden najmanj enkrat obiščeta.

S tem naj bodo zavrnjena vsa sumničenja, da sem skušal pokojnemu ali pa njegovim sorodnikom delati nečast in krivico.

Za Musolinijem — Hitler.

Komaj so se nekoliko poleg govorice o aferi, ki jo je imel laški ministrski predsednik Mussolini s francosko igralko in pisateljico, je presemetila svet novica, da se je Hitler zatelebal v filmsko igralko Polo Negri.

V zadregi je le, če nima njegova oboževalka židovske krvi v svojih žilah. Tega njegovi agenti in detektivi še niso do-gnali. Ugotovili so le, da je Pola po očetu ciganka.

— To že še gre, — si misli Hitler, — samo da Židovka ni.

Ženska pravi moškemu, ki ga ljubi: — Ah, kako pameten si! Koliko pametnejši si od mene!

Pri tem si pa misli: Kako pametna moram biti šele jaz, ker sem bolj pametna kot je on, ki je dosti pametnejši od mene.

Ženske, pa naj bodo še tako dobre prijateljice, so zelo pike v svojih izrazih.

Zivele so tri razposajene lepotic, in ena med njimi se je poročila.

Par tednov po poroki so se zopet sestale.

— Mojemu možu, — je rekla poročena, — sem vse razodela. Povedala sem mu, koliko ljubimcev sem imela, kolikokrat sem bila zaljubljena in sploh vse.

— Presneto, korajžo pa imaš, — je rekla druga.

— Presneto imaš dober spomin, — je pripomnila tretja.

Rojak mi piše: — Kdo ve, kdo je tista prekleta ločila iz-kašel? Čemu večje, pike, kli-kaži in vprašaji? Svet bi bil čisto lahko brez njih. Jaz pišem brez pik in brez vejic, pa vsakdo razume, kaj hočem po-vedati. Posobno vejice se mi zde brezpotrebne.

Po mojem mnenju je vejica eno najpomembnejših ločil.

Včasih vejice odločuje ves misel stavka. To so vedeli že v starih časih in so izpustili vejice, če je bilo treba dati stavku dvojen pomen.

Predno je šel vojak na vojno, je vprašal vedeževalca, če mu bo sreča mila ali ne.

In vedeževalec mu je odgovoril (brez vejice, seveda):

— Greš na vojno vrneš se ne umrješ v vojni.

Če se je vrnil, je bilo vse dobro, kajti vedež mu je prerokoval: — Greš na vojno, vrneš se, ne umrješ v vojni.

Ako se ni vrnil, se je vedež opravičil pri njegovih sorod-nikih z besedami: — Moje pre-rokovanje se je vresničilo.

— Kako? — so ugovarjali. — Saj si mu vendar preroko-val: — Greš, vrneš se, ne umr-ješ v vojni.

— Motite se, prijatelji. — jih je zavrnil. — Takole sem mu rekel: — Greš, vrneš se ne, umrješ v vojni.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 20.00	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 37.00	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 74.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 148.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 — morate poslati	\$ 5.25
\$ 10.00	\$ 10.50
\$ 15.00	\$ 15.75
\$ 20.00	\$ 21.00
\$ 25.00	\$ 26.25
\$ 30.00	\$ 31.50
\$ 35.00	\$ 36.75
\$ 40.00	\$ 42.00

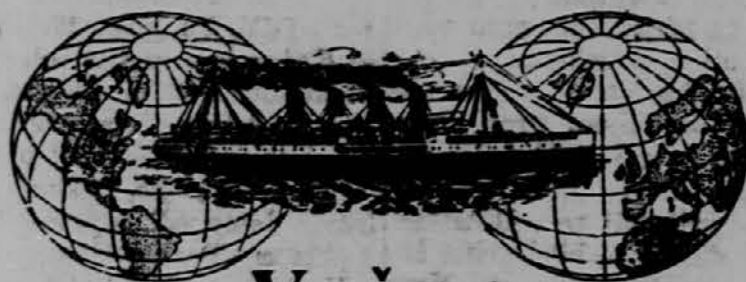
Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

215 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vredno malo dolgoletne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Vse to se za-upno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi prekrbimo vse, bodisi pranje za povratna dovoljenja, potni list, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjši strošek.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plašite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

VABILO NA PROSLAVO PRVE OBLETNICE

DRUŠTVA "SLOGA" štv. 4300
Mednarodnega Delav. Reda (I.W.O.)
v SOBOTO ZVEČER (ob 8. uri) 24. APRILA
V SLOVENSKEM DOMU, 325 IRVING AVENUE,
BROOKLYN, N. Y.

Ob tej proslavi priredi društvo zabavo in ples s programom, kateri vsebuje govornika, petje društva "Jedinstvo" in igranje našega novo-ustanovljenega orkestra.

VSTOPNINA 35¢

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TRINAJSTLETNA

Ana je stala, vitka, suha in blede, na vrtu pred študentom. Edina lepa stvar na nji so bili svetloplavi lasje, ki so ji padali na ramena in njene dolge ozke roke. V splošnem pa je bila precej okorna z dolgimi rokami in nogami ter zelo otročjega obnašanja.

Nihče ni mogel reči, če bo kaj postalo iz nje in kdaj, kajti ni je bilo mogoče prištevati med razumne.

Kadar je prišla iz šole, je šla na vrt ter plezala po drevesih. S posebno naslado je jedla nezrelo sadje. Kadar je zavijala zelena jabolka ali napolnile robidnice, so drugi pačili o-brazo, a Ana ga ni pačila razen v nedeljo, ko je morala v cerkev. V duši je imela neke prazno mesto, kjer je bilo najti pri drugih ljudi pobožnost. Pri tem pa je znala delati povsem počen obraz, kadar je sedela na vrtu pod drevjem ali poleti na dežju, ko je zemlja prijetno duhtela.

Pogosto je šla z očetom na izprehod na nasip, odkoder je bilo videti gozdove in gore. Ana je delala včasih tudi pesmi, v katerih se je pojavljala neznan, lep in črnolasi človek, ki je bil resen, zelo nagel jeze in strašno interesanten.

Ana je ljubila veliko stvari, predvsem očeta, prijateljice in vse pse. Sovražila je le učitelja, ki je učil računstvo in to zastran njegovega poklica. Ne more se reči, da je bila objektivna.

Druge stvari pa je ljubila in celo zelo strastno.

Le enega človeka ni ljubila ter se ga celo bala. Tega pa ni nikomur povedala. Rekla je o. šabno: "Ne ugaja mi, to je vse." In ravno ta človek je smatral celo stvar za zelo resno. Ana ga je že prosila:

"Ali ne morete dvoriti kaki moji prijateljici, ki vas ima rada," a on se je vedno le smejal.

Sedaj pa je stal na vrtu pred njo ter rekel z resnim glasom, ki se je nekoliko tresel.

"Sedaj odhajam, Ana. Ali boste pozabili name?"

"Ne," je rekla Ana.

Stala je pred njim vsa trda od strahu in zadrege.

"Ali boste čakali name, da kaj postanem?"

"Da," je rekla Ana.

"Ali vas smem poljubiti za slovo?"

"Ne," je odvrnila.

Lotil se jo je velik stran. Ker pa se ni premaknila, je položil on obe svoji roki na njeno rame ter jo nežno poljubil na usti. Zatem se je poklonil ter odšel.

Počasi je odšla Ana po majh-

nih kamenitih stopnjicah na vzdol ter sedla poleg potoka. Poleg nje se je sklanjala velika vrba nad vodo. Zelene veje so se gugale nad valovi ali se pa kopale v vodi. Nad potokom je blestelo solnce in s travnikov je prihajal vonj po sveže pokošeni travi, vse okoli je bilo

mirno. Tedaj pa je Ana naenkrat vrgla glavo nazaj. Nekaj tako neumnega — poljub. Nič več se ne bom dala poljubiti.

Nato je snela čevlje in nogavice, sedla na zadnjo stopnjico ter spustila z otroškim navdušenjem svoji nožici v hladne čiste valove.

Razne vesti.

ČETRTINA AMERIŠKEGA PREBIVALSTVA V ŠOLI.

Iz statističnega pregleda, ki ga je ravnokar izdal vzgojni urad departmента za notranje stvari, je razvidno, da je v šolskem letu 1933-34 več kot 30.600.000 učencev polnočasno pohajalo po šolah. Dodatno so isti in tudi drugi v skupnem številu 421.863 oseb pohajali poletne šole, dočim 932.000 učencev je bilo vpisanih v večerne šole, 273.000 v delnočasne in nadaljevalne tečaje ljudskih šol in 254.000 v izredne vsenčlasične in dopisne tečaje. Po stopinji vzgoje je 23.262.000 oseb bilo v ljudskih šolah, 6.097.000 v srednjih šolah in 1.055.000 v višjih šolah. Približno 89 odstotkov učencev je bilo v šolah pod javno kontrolo in 11 odstotkov v privatnih šolah.

Vzlic temu imponirajočim podatkom povprečni Amerikaneec je dosegel le osnovne šolske tečaje. Vsled večjega števila dijakov pa, ki pohajajo "srednje šole in visoke šole, se povprečni Amerikaneec v Zdrženih državah stalno dviga. Dandanes 5.273.000 oseb oziroma 7 odstotkov vseh oseb v Zdrženih državah v starosti čez 21 let je doseglo visoke šole ali dobilo kak visokošolski poduk. 5.153.000, oziroma 6.8 odst. je doseglo srednje šole in dodatno 14.285.000, oziroma 19 odst. je dobilo kak srednješolski poduk. Ostali izvenšolski 3.675.000 nepismenec (4.9 odst. v vsem prebivalstvu), je bilo v osnovnih šolah, vsaj nekoliko razredov.

Vsakemu učenec v ameriških šolah odgovarja investicija približno \$400 v šolski lastnini. Ceni se, da skupna vrednost šolske lastnine v Zdrženih državah, včevši volila, znaša 12.050 milijonov dolarjev.

KAKO DELUJE ANGLEŠKA VOHUNSKA SLUŽBA.

Japonci so na južnem obrežju otoka Formoze v popolni tajnosti zgradili pri mestu Koshu veliko letalsko bazo. To bazo so po golem naključju odkrili britanski pomorščaki, ki so se tam ponesrečili. Kasneje pa se je izkazalo, da je to "golo naključje" priredila angleška obveščevalska služba, ki ni mogla na drugačen način prodreti do skrivnostne letalske baze.

Košunska letalska baza je naperjena proti britanskemu Hongkongu, ki ga polagoma predeležuje v moderno obmorsko trdnjavo. Teden pred Veliko nočjo je imela angleško manevre, pri katerih je sodelo brodovje v teh vodah velike valov 25 velikih bojnih ladij in 25.000 mož. Vaje so morale ugotoviti, dali je mogoče braniti Hongkong pred kombiniranim napadom japonskega brodovja in letalstva. Brodovje je poskušalo izkrcati čete, letala pa so imela zabraniti izkrcanje.

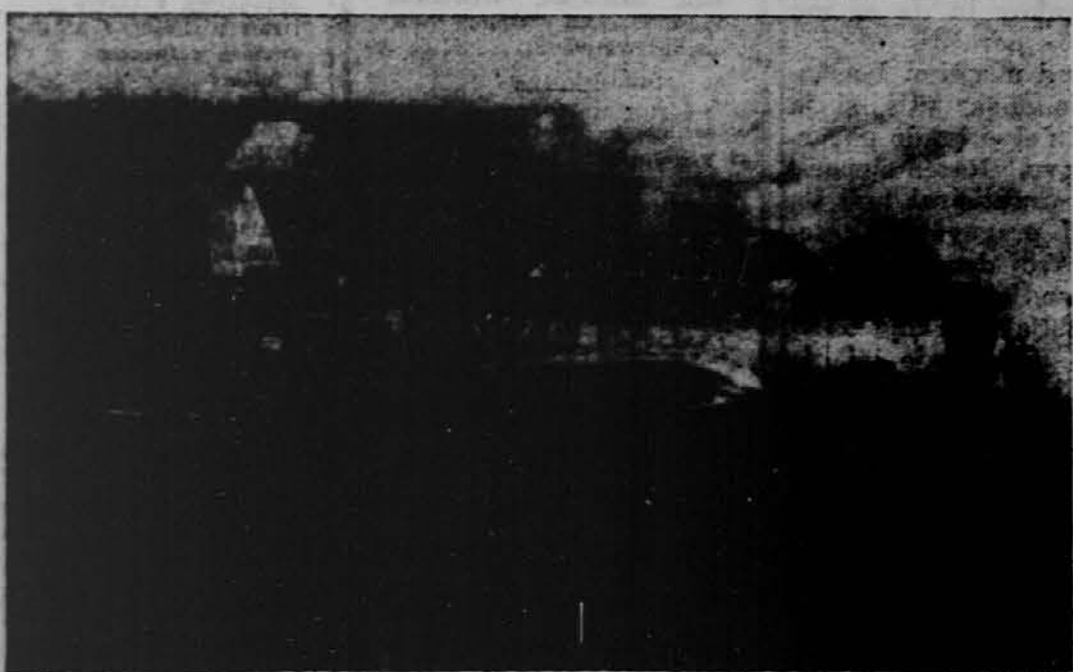
Posledica manevrov je, da bodo Angleži dizatno ojačili posadko v Hongkongu. Za utrjevalna dela je bilo letos določeno okoli 800 milijonov dinarjev.

Vendar pravijo poročila angleških agentov, da je japonski pritisk na jug znatno popustil. Vzrok temu je silno rusko oboroževanje na Daljnem vzhodu.

Sovjeti imajo baje samo v vladovostskem okrožju zbranih 300.000 mož vojske. Letal imajo Rusi tam 1200, podmornice pa preko 70; njih število pa stalno raste. Ta poročila so vzrok, da so Japonci postali bolj miroljubni.

GLASUITE V "GLAS NARODA"

AMERIŠKI BOMBNIK

Razno tuje države so naročile od Vultee Airplane Co. v Downey, Cal., štirideset bombnikov, kakršnega vidite na sliki. Zanje bodo plačale tri milijone petstotisoč dolarjev. Na bombniku je prostora za tisoč funtov bomb ter vozi z naglico 237 milj na uro.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1937

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

POSLEDICE ZNANJA Z LEPO TATICO.

V nekem hotelu v Ogrskem Broku na Moravskem je stanovala pred nekoliko dnevi izredno lepa mladenka. Imenovala se je Mary Hofmanova in je zdajala za študentko iz Budejovca. S svojim nekam prostim vedenjem je zbujala pozornost in kritiko vseh spodobnih meščanskih žena v mestu. Seveda pa so jo moški cenili malo drugače. Tekmovali so naravnost za njeno naklonjenost. Ni bilo čudno, da je lepa študentka dobila kmalu vse polno vabil na plesne in druge družabne prireditve.

Ko se je potem pojavil še nje zaročenec, neki inženir iz Prage, so se tudi ljubosumne Brodčanke malo pomirile. Videti je bilo, da je zaročenec prav prijazen človek. Nič ni bil ljubosumen na svojo zaročenko in se je sam rad pogovarjal z drugimi damami. Nekega večera se je mlada dvojica seznanila z bogatim kmetom iz okolice. Mlada dama, ki je bila do nje zelo prijazna, se je dala rada povabiti na ogled v njegovo vinsko klet. Kmet je bil kar ponosen na svoje novo znanstvo in je prišel naslednji dan z najetimi avtom, da odpelje dekle na svoj dom. Ko je pa ta zvečer spet odšla, je zapazila posestnikova žena, da je iz neke omare izginilo šest lepih čel. tisočakov. Orožništvo je mlado damo aretiralo, še preden je mogla uteči iz svojega hotela. V njej so spoznali že večkrat kaznovano plesalko iz Plznja. Nje pajdaš je bil med tem že pobegnul.

BIVŠA MILIJON. KE UMRLA V BEDI.

V mestni bolnišnici v Budimpešti je umrla 72-letna ženica, ki se je ob sprejemu v bolnišnico izdala za pomivalko Karolino Tibetyjevo. Iz njenih listin pa so sedaj ugotovili, da je bila v resnici bivša milijonarica in posestnica Lidija Sarkonyjeva.

Bila je prvotno cirkuška jahalka. Bogat tovarnar se je seznanil z njo in jo vzel za ženo. Poskrbel je za njeno vzgojo, tako da se je začela v njenih salonih kmalu zbirati najboljša družba. Javno t pa je čisto presenetila z raznimi smelostmi.

Pred 36 leti je umrl nje prvi mož, sama pa se je pozneje poročila z nekim italijanskim učiteljem jezikov in se z njim mudila večinoma v Monte Carlu, kjer je zaigrala velik del svojega imetja. Bila pa je še vedno imovita, ko se je ločila od drugega moža. Pa svetovni vojni je izginila in nihče ni slutil, da je delala kot revna, stara pomivalka v neki budimpeštanski palači, v palači, ki jo je bila nekoč njena last.

Zakaj ne bi se naročili na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

128

Tako je bil vesel, da se lovec srnjaka se dotakniti ni smel. Sam je vzel nož, da bi živj ztrebil, in mu potem križema zvezal z jermenom zadnje noge. Ni manjkalo dosti, da bi si bil grof Egge zadal plen še na pleča. Šele po dolgem prigovarjanju je privoščil loven "srečo", da je nesel srnjaka domov. "Toda, šel ti bom za petami," je dejal, "drugače se utegne zgoditi s srnjakom kakor zadnjič z gamzom."

Schipper, ki si je dvignil srnjaka na hrbet, je menil, da bo najboljšje, če te šale nič ne sliši.

Grof Egge si je s šopom mahu osnažil rdeče roke, podrgnil še nekajkrat z njimi po zadnji plati svojih irbastih blač, si prižgal pipico in se uaptil za lovecem. Tako je imel lepe rogove vedno pred očmi.

"Ti to ti rečem," je pretrgal molk, "čim prideva v koč, boš takoj odžagal rogovje in ga izkupal. Nobenemu ga ne dam v roke. Vzajem ga danes s seboj domov."

"Ali ste namenjeni zares še danes na Hubertovo?" je vprašal Schipper, ki je tudi sedaj nedolžno preslišal cikanje v grofovih besedah. "Lovska smola je za vami in sreča se vam smehlja. Okoristiti bi se morali z njo."

"Pravzaprav ne govorim krivo. Toda jaz moram oditi. Dal sem fantu besedo. Srnjaka imam in zdaj moram izpolniti tudi obljubo!"

"Seveda, grofa Vilija, tega imate pač radi. In tako se mora umakniti vse drugo."

Šla sta že kake pol ure, ko je grof — hotel si je urezati šibico, da bi si iztrebil pipo — zapazil, da nima noža. "Za Boga, zdaj sem pa pozabil nož, kjer sem trebil srnjaka."

"Tako grem ponj!"

"Ne! Najprej zanesi srnjaka v koč!" Grof Egge je pomežiknil z levim očesom. "Predvsem hočem spraviti rogovje na varno."

Zdaj je menil Schipper, da se le mora nekoliko braniti. "Toda, gospod grof! Saj Franceta ni več tu!" Komaj je pa imel besedo iz ust, pa je videl, da je napravil neumnost.

Obraz grofa Eggeja je preletela senca, in počasi je vzel mirno pipo iz ust. "Ti! Franceta pusti pri miru! V prvi jezi sem zaradi drugih stvari ravnal z ubogim fantom krivično. Ali, kar je, se ne da spreminjati. Toda ti ga pusti pri miru! Ti tiček!" Delj grof ni mogel biti resen. Namuznil se je. "In zdaj, ti preverjanec, poslušaj, kaj ti bom povedal! Malopridnež, ki je hotel zadnjič izmakniti roglje, si bil ti! Da, ti! In da v to reč nisem več drezal, se zahvali rogovju. V oči te je zbadlo!" Grof Egge se je s pipičnim ustnikom pogladil po brkih in se zasmejal. "Če bi bil ti gospod in jaz lovec — mislim, da bi tudi mene samega premagalo. Da to razumem, je edino opravičilo zate. In danes ta nenavadni srnjak! — Stvar je opravljena. A zanaprej ti bom gledal bolj na prste."

Schipper se je nasmehnil ko užaljen človek, ki nima žolca. "Milostni gospod grof se rad šali. Ne morem mu braniti. Naj bo v božjem imenu!" Tedaj je zapela gorska palica in ozrl se je po rebri navzdol. "Gospod grof, Patscheider gre."

"Prišel je čisto v pravem času. Odloži srnjaka in pojdi po nož!" Schipper je molče ubogal in se hitro pobral stran.

Malo minut pozneje se je prikazal Patscheider izmed eretja. Strma pot ni mogla pordečiti njegovega trudnega, bledega obraza. Odkril se je. "Dobro jutro, gospod grof! Čut sem strel. A saj leži tu, srnjak! Čestitam!"

"Le pogledj ga," je dejal grof Egge ponosno in samozadovoljno. "Kakšno rogovje ima!"

Patscheider se je, kakor mu je velevala dolžnost, primerno čudil lepemu rogovju. Grof Egge mu je pri tem z obširno natančnostjo pripovedoval, kako je zalezel divjačino, in lovec je iz nekega vzroka menda veselilo, da je bil njegov gospod dobre volje.

Odšla sta dalje proti domu. Grof Egge je hodil spredaj; srnjaka je nesel Patscheider in grofa je minila zdaj menda vsa skrb za njegovo rogovje.

Napravila sta že nekaj sto korakov. Tedaj se je lovec previdno ozrl in ko je videl, da je steza za njim prazna, je dejal pritaen: "Nekaj novega bi vedel, gospod grof!"

"Na dan z besedo!"

"Francetu so poudili službo, dvesto mark več na leto, kakor je imel pri nas. In, ali veste kje? Pri tvornicarju tam, ki vam je predražil obmejni lov."

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BAGAADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina: Smrt Mohamed Emira; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nac.
Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami
Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Samarih; Med Jezidi.
Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina: Amadija; Bex ta ječe; Krona sveta; Med dvema ognjen.
Cena1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju.
Cena1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina: Iseljenci; Yuma šetar; Na medu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta;
Cena1.50

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu;

Rešeni raličoni; Dediči

Cena3.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča z zaprekami; V gočbojaku; Mohamedauski svetnik.
Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nho-Cl, lepa Indijanka; Prokietstvo zlati; Za detektiva; Med Komani in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komanih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka.
Cena3.50

2 U T I

4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot.
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIPREDIL: I. W.

(49)

Ne, niso bile sanje, Helga je pri Baderjevih iskala zavetja, obrambo proti sami sebi.

Med tisoč solza in bojev se je odpovedala ljubljenu možu. Natančno mu je popisala obisk njegove žene, njeno nesrečo in obup. Čutila je, da ne more iti preko tega. Gos pa Regina je žena, ki ima starejšo pravico ob njegovi strani, ki nosi njegovo ime — kaj pa je sama proti temu? Notranjo, moralno pravico ima za sebe, nepisano pravico; toda to ni odločilno. Tihih očitaj ni mogla nikdar zatreči. Pogosto je trpela pod razmerami, četudi je njena velika ljubezen vse izpregledala in pozabila.

Prošnjam njegove žene se ni mogla upirati; pretresljivo je bilo do sra. Pod neznanim pritiskom je tedaj dala obljubo, da bo šla iz njegovega življenja. Neizmerno težak je bil boj med ljubeznijo in dolžnostjo in zmaga je dolžnost in dana beseda, četudi je vsled tega ngasnilo solnce njenega življenja. Samo eno prošnjo ima še: naj ne poizveduje za njo; nekoliko se mora pomiriti, potem pa mu bo pisala. Helga se je bala, da jo bo navzlic njeni prošnji iskal in jo bo tudi kmalu našel in tedaj bo oči v oči z njim pozabila na vse. In to se ni smelo zgoditi. Hei vojaka drži dano besedo. Pri Baderjevih ga ni pričakovala in pri njih bo tudi mogla nekaj časa ostati skrita.

Z veliko naglico je pospravila svoje stvari. Veliki kovčeg je spravila pri spedijski tvrkli, z dvema manjšima pa je odpotovala k Baderjevim, katerim je prej pisala, da se dobra žena vsled nepričakovane prihode ne bi preveč prestrašila.

Sedaj pa zopet enkrat sedi v Baderjevi kuhinji, ki pa je popolnoma drugačna kot je bila v mestu, s tremi svetlimi obloženimi okni. Skozi eno okno je bilo mogoče videti dvorišče opekarni in opazovati celo pokrajino; skozi ostala okna je bilo mogoče videti vrt in dalje na polja, ki so bila na nekaterih krajih še pokrita s snegom in so čakala na nov blagoslov.

"Sedaj si vas moram najprej dobro ogledati, gospodična Helga. Ali ste bili bolni? Tako bledi ste in prepadeni," dožene Baderjeva mati prestrašena.

"Pri meni ni bilo vse v redu, Baderjeva mati, in pri vas bi se rada malo razvedrila in da bi me vi tako malo razvedili, kot to le maečko."

Trudno zveni njen glas, ko boža sivo maečko, ki je drzno skočila na mizo in se je priliznjeno drgnila ob njeno brado.

"O, ta prilizjenka! Pomislite, gospodična Helga, zamoreček se nam je izgubil, pa sem ga vendar imela v vaku v košari in vsi ljudje v vozu so imeli veselje z njim. Tukaj pa — naenkrat je izginil in ga ni bilo več."

"Mogoče ni mogla prenesti svobode," pripomni Helga. "Toda ta le maečka je tudi prijazna. Kaj ne, dobri prijatelji si si bove?" Godrnja je ji maečka priliznjeno pritrdi.

"Samo dolgo ostanite pri nas, gospodična Helga. Samo pazite, kako naglo boste zopet dobili rdeča lica na svežem zraku. Imamo tudi dve kozji, ki dajejo dobro mleko. Pozneje vam bom pokazala vse. Moj Bog, kaj bo rekel Jurče, ko bo vas videl! Prav nicešar se ne ve. Šele jutri se vrne. Nekaj dni je že z gospodom Weibretom v Wuerzburgu. Po službenih potih je zelo mnogo zdoma."

"Vi pa se tukaj dobro počutite, mama?"

"Kar ne morem povedati, kako, gospodična Helga. In za vse to se imamo samo vam zahvaliti. Vsak dan se zahvaljujem ljubemu Bogu, da moremo biti tukaj in da imam sedaj vse tako, kot sem si vedno želela, vrt in malo živine. Mojega moža sploh ne boste spoznali, tako je sedaj vesel. In kako šele Jurče! O, že dolgo ni več pri njem za soferja, sedaj je vse," pripoveduje dobra žena s ponosom. "Dela v pivarni in v opekarni; gospod Weibret ga hoče v vse vpeljati, ravno tako, kot bi bil njegov sin. Pomislite, gospodična Helga, taka nesreča — Weibret je imel sina in hčer in sta ravno na binkoštno nedeljo ponesrečila s čolnom. Naenkrat je prišla velika nevihta in nista se mogla več rešiti. In od onega časa je gospa Weibret, ki je zelo le dobra žena, vedno bolna. Mladi Weibret bi bil sedaj skoro toliko star kot naš Jurče. In Jurče je pri podjetju nekaj odkril, pa to vam bo že sam povedal, gospodična Helga."

O, saj je Helga vse to že vedela in bridkost se je loti ob spominu na ljubljene moža.

"Sedaj pa vam bom hitro pokazala vašo sobo. Je malo drugačna kot tukaj v mestu. Podstrešna soba, kjer boste imeli polni mir. Takoj sem jo pripravila, ko sem danes prejela vašo dopisnico. Ponažila sem jo že in obesila čiste zastore, tako da bo za Veliko noč vse lepo."

"Velika noč!" Zopet zaboli Helgo srce. Kakšne načrte sta že napravila ... Bolcan, Meran ... Globoko vzdihne, zveni kot jok.

Gospa Bader v svoji uslužnosti, da bi Helgi vse pokazala, ne sliši njenega vzdihla in ne opazi, da je Helga brez vsakega zanimanja.

"Ali vidite to lepo posteljo? Jurče jo je kupil. Ravno tako, kot bi bil slutil, da boste prišli, gospodična Helga. Še nikdo ni na njej spal. Tukaj se boste dobro počutili."

Da, ta občutek je imela tudi Helga, ki s praznimi očmi gleda okoli sebe. V zračni, svetli, prijazni sobi, v katero so padali prvi solnčni žarki, je nikdo ne bo motil in bo mogla mirno premišljevat, kako si bo uredila svoje nadaljnje življenje. Tukaj pri Baderjevih bo imela mir, da bo mogla obratiti svoje misli in izdelati načrt za svojo bodočnost.

Ginljivo skrbi Baderjeva mati za njo. Po kavi je morala Helga občudovati njihovo malo kraljestvo. Najprej ji ša. "Tukaj je Jurčeva soba. Pohištvo — ali vidite lepo pisalno mizo iz orehovega lesa?" pripoveduje s ponosom. "Vse to je dal gospod Weibret; stalo je v sobi za goste v vili. Jurče je dobil takrat za plačilo in lepo vsoto denarja, ki ga je takoj nesel v hranilnico. Pa saj vam bo vse povedal. Ko ne bi bilo Jurčeta, bi gospod Weibret mnogo izgubil. To-liko jeze in razburjenja je bilo!"

(Dalje prihodnjik)

MUZEJ REVOLUCIJE

"Muzej revolucije" se imenuje veliko poslopje v Moskvi. V njem so vsa pomembnejša dela ruskih slikarjev in kiparjev zadnjih dvajsetih let.

Otroško delo in obvezni šolski zakon.

Toliko zagovorniki kolikor nasprotniki predlagane spremembe k federalni ustavi, ki bi kongresu podelila pravico regulirati ali prepovedati otroško delo, se sklicujejo na obstoječe državne zakone o šolski obveznosti mladoletnikov. Oni, ki zagovarjajo amendment, poudarjajo popolno nezadostnost državnih zakonov; nasprotniki amendmenta pa naglašajo, da države same morejo odpraviti otroško delo, ako le poostrijo svoje določbe o šolski obveznosti.

Dandanes ima vsaka država kak zakon, ki določa polnočasno šolsko obveznost za mladoletnike do gotove starosti. So pa tudi dovoljene izjeme v vsaki državi. V državah Georgia, North Carolina in South Carolina je maksimalna starost, do katere mora otrok pohajati šolo (ako ni izvzet vsled dela ali drugega zakonitega razloga), samo 14 let. V državi Virginija je maksimalna starost določena na 15. leto starosti. V 30 državah in distriktu Columbia traja šolska obveznost do 16. leta, v sedmih državah pa do 17. leta in drugih 7 državah traja do 18. leta.

Pohajanje nadaljevalne šole se ob raznih okoliščinah in izjemah zahteva do 16. leta v 14 državah do 17. leta, v dveh državah do 18. leta v 10 državah. V 21 državah pa ni sploh nikake določbe v obveznem pohajanju nadaljevalne šole za nekoliko ur na teden. Kar se tiče zaposlitvenih spričeval za otroke pod 16. letom, brez katerih otrok ne sme biti zaposlen in ki se izdajajo po zdravniškem pregledu, so taka spričevala predpisana v 44 državah. Štiri države sploh ne izdajajo nikakih zaposlitvenih spričeval za otroke pod to starostjo. V 12 državah morajo tudi mladoletniki v starosti med 16. in 18. letom, imeti taka spričevala; v 29 državah pa mladina v tej starosti ne potrebuje nikakih spričeval za delo.

Predlagani amendment k ustavi bi pooblastil kongres, da sme omejiti, regulirati ali prepovedati delo oseb pod starostjo 18 let. Osemindvajset držav je že odobrilo ta amendment.

Ratifikacija še osmih držav je potrebna, da postane ta amendment del ameriške ustave.

ZATVORITEV STAREGA RUDNIKA

Kakih 200 let so eksploatirali rove premogovnika "Lauš" pri Banjalaki, zdaj pa so delo ustavili, ker so rovi popolnoma izčrpani. Vse doslej v tem rudniku zaposlene rudarje so poslali na delo v rudnik na Rakovačkih Barah, ki je tudi blizu Banjke Luke in je začel obratovati pred dvema letoma. Ta ko bo odslej ta rudnik oskrboval vse podjetnike in privatnike s premogom namesto opuščenega rudnika. Oba rudnika sta državna last in je bile v njih zaposlenih blizu 500 rudarjev.

Mož s pobarvano brado.

Berlinska kriminalna policija je po dolgem zasledovanju prišla ženitvenega in drugačne vrste sleparja, ki si je s svojimi triki in kozmetičnimi spretnostmi v teku časa "zaslužil" nad 20.000 mark. To je 60-letni Alfred Deubel, ki je na berlinskem jugozapadu dolgo časa živel dvojno življenje. Izdaljal se je za solidnega trgovca, ki je prodajal armature in sestavne dele za vodovodne napeljave. Primerna napisna tabla na njegovi hiši ga je legitimirala kot takšnega.

Vedno znova se je mož približeval ženskam, ki bi se rade omožile, lovil jih je z oglasi v listih in jim je svoje trgovske posle opisoval v tako bujnih barvah, da so mu lahko vernice večinoma že po kratkem času oddajale svoje prihranke. Nekaterim ženskam, ki niso kazele voljo za poroko, je objavljal namestitve v svoji trgovini. Izmišljal si je vedno nove izgovore, da mu ni bilo treba vračati prihrankov in da se mu ni bilo treba poročiti.

Da bi pred mlajšimi ženskami delal še dober vtis, si je svoje lase in sivo brado pobarval lepo rjavo. Razen sleparije te vrste je prakticiral tudi to, da je ljudi pregovarjal k temu, da so svoj denar nalagali v njegovo podjetje. Seveda je denar porabljal za svoje osebne namene. Nazadnje si je izmišlil tudi poseben sistem za stave pri dirkah, po katerem naj bi bilo ljudem, ki so mu šli na lim, zagotovljeno, da bodo pri teh stavih samo dobivali.

Společka je svojim žrtvam, ki so pri njem stavile, res izplačeval manjše dobitke, potem pa se je začela zanje dolgotrajna "smola." Končno se ni mogel več umakniti pobližjim stikom z oblastmi, ki bodo sedaj poskrbele, da mu bo rjava brada postala zopet siva.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pism, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta velja za dve leti, pa se več, če je potrebno. Toraj ima vsak izletnik cel dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnili s istim parnikom, ampak si sami izbere parnik, s katerim se boče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavlani pa dobre potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavlani morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnato povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takoj rezervirajo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debele tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

21. aprila:	Manhattan v Havre	12. maja:	Aquitania v Cherbourg
22. aprila:	Queen Mary v Cherbourg	14. maja:	Ile de France v Havre
24. aprila:	Ile de France v Havre	15. maja:	Europa v Bremen
25. aprila:	Conte di Savoia v Genoa	16. maja:	Conte di Savoia v Genoa
27. aprila:	Europa v Bremen	19. maja:	Normandie v Havre
28. aprila:	Normandie v Havre	20. maja:	Manhattan v Havre
29. aprila:	Aquitania v Cherbourg	21. maja:	Berengaria v Cherbourg
1. maja:	Saturnia v Trst	22. maja:	Bremen v Bremen
4. maja:	Paris v Havre	23. maja:	Roma v Genoa
5. maja:	Berengaria v Cherbourg	24. maja:	Lafayette v Havre
6. maja:	Bremen v Bremen	25. maja:	Queen Mary v Cherbourg
7. maja:	Washington v Havre	26. maja:	Paris v Havre
8. maja:	Queen Mary v Cherbourg	27. maja:	Rex v Genoa
9. maja:	Rex v Genoa		

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30

Dravska Banovina 30

CANADA

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Narotilom je priložiti denar, bodi si v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

21f W. 18 Street

New York, N. Y.

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"

216 W. 18th St., New York

Posebno naj hite oni, ki nameravajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.

Mož s pobarvano brado.